

DİLENME (1)

"(Sadakalar) Şu fakirlere mahsustur ki Allah yolunda kapanıp kalmışlardır. Yeryüzünde gezip dolaşamazlar. Bilmeyen, utangaçlıkla-rından dolayı onları zengin sanır. Onları sîmâlarından tanırısın. Yüz-süzlük edip insanlardan istemezler. Yaptığınız her hayrı Allah bilir." (Bak

ara:

92/273)

Bu âyette Peygamber Mescidinin yanındaki sofada oturdukların-dan kendilerine *ashâb-ı suffa* (sofa halkı) denilen fakir sahâbîlerin durumu anlatılmaktadır. Kendilerini Kur'ân öğrenmeğe, gazâlara katıl-mağa adanmış olan bu yoksul sahâbîler kimseden bir şey istemezlerdi. Hz.

Peygamber

onların geçimini, hali vakti yerinde olan diğer sahâbîlerine havale etmişti.

Asıl ihtiyaç sahibi, fakat iman ve insanlığın onurunu taşıyan insanlar, yüz kızartıp kimseden bir şey isteyemezler. Utandıklarından kimseye durumlarını belli etmezler. Bilmeyen onları zengin sanır. İşte öyle yoksulları bulup sadaka vermek, onların ihtiyaçlarını karşılamak gerekir.

Peygamber

(s.a.v.): *"Asıl fakir, ortalıklarda dolaşıp*

dilenen, kendisine bir iki hurma veya lokma veya bir ekmek parçası verilen kimse değil,

kendisine yetecek kadar rızık bulama-yan, hali bilinmediği için sadaka

da verilmeyen, kimseden de bir şey istemeyen fakirdir."

(Müslim, Zekât: b. 34, h. 101; Nesâî, Zekât: 76; Muvatta', Sıfatu'n-Nebiyy: 7; İbn Hanbel, Müsned: 1/384, 446) buyurmuştur.

İslâm'da zorunlu bir durum olmadıkça dilenmek hoş görülmez. Peygamber (sav): *"Yanında kendisine yetecek kadar geçimi bulunan kimse dilenirse, dilenme*

si, Kıyâmet

gününde gelip yüzünü tırmalar, buyurmuştur. 'Yâ Resûlallah, kendisine yetecek geçim nedir?' diye sorulmuş: 'Beş dirhem veya bunun karşılığı altın' demiştir."

(Ebû Dâvûd, Zekât: 34; Tirmizî, Zekât: 22; İbn Mâce, Zekât: 26; İbn Hanbel, Müsned: 1/388, 441) Başka bir hadîste de:

"İhtiyacı yok iken malını çoğaltmak için halktan mal isteyen kimse, malını azaltsa da, çoğaltsa da bir ateş koru tutmuş olur."

(Müslim, Zekât: en-nehyu ani'l-mes'eleti) buyurulmuştur. Bir hadîste de:

"Kişi, dilene dilene Kıyâmet

gününe öyle bir halde gelir ki yüzünde tek bir et parçası kalmaz. Yüzü tamamen kemik kesilir (yüzünde utanma, âr kalmamış, yüzü, bakılacak yüz olmaktan çıkar)

."

(Buhârî, Zekât: 52; İbn Mâce, Zekât: 25; İbn Hanbel, Müsned: 2/231) Başka bir rivayette:

"Muhtaç olmadığı halde halktan bir şey isteyen, dilenen kimsenin o fi'li, yüzünde utanç olur."

(Dârimî, Zekât: 17; İbn Hanbel, Müsned: 4/426, 5/281) buyurulmuştur.

(devamı yarın..)